

Mitt barn har autism

- kunskap och förståelse för en fungerande vardag

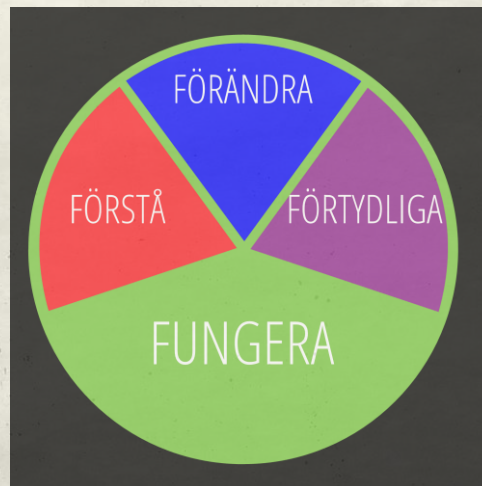
Kurstillfälle 3

Perception, beteenden och vardagsutmaningar

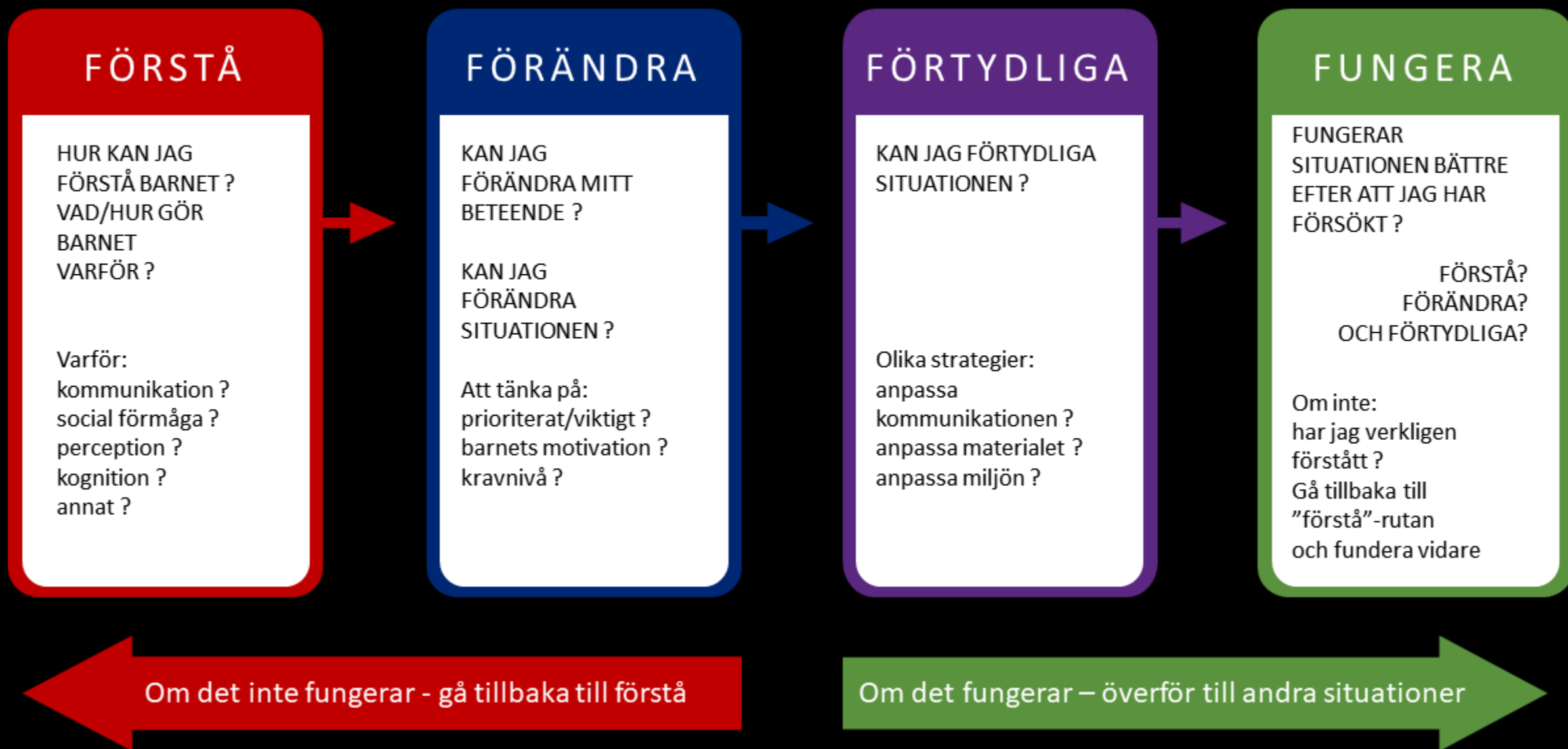
(12-18 år)

Funderingar sen sist...

- *Har någon provat att använda förtydligande kommunikation sedan sist?*
- *Om ja, hur aktiva har ungdomarna själva varit?*

Situation: *Beskriv situationen/problemet du vill jobba med*

Vad är perception?

Hur man tolkar olika sinnesintryck och hur de samverkar

Syn

Hörsel

Känsel

Lukt

Smak

Proprioception
(läge, riktning)

Vestibulära sinnet
(balans)

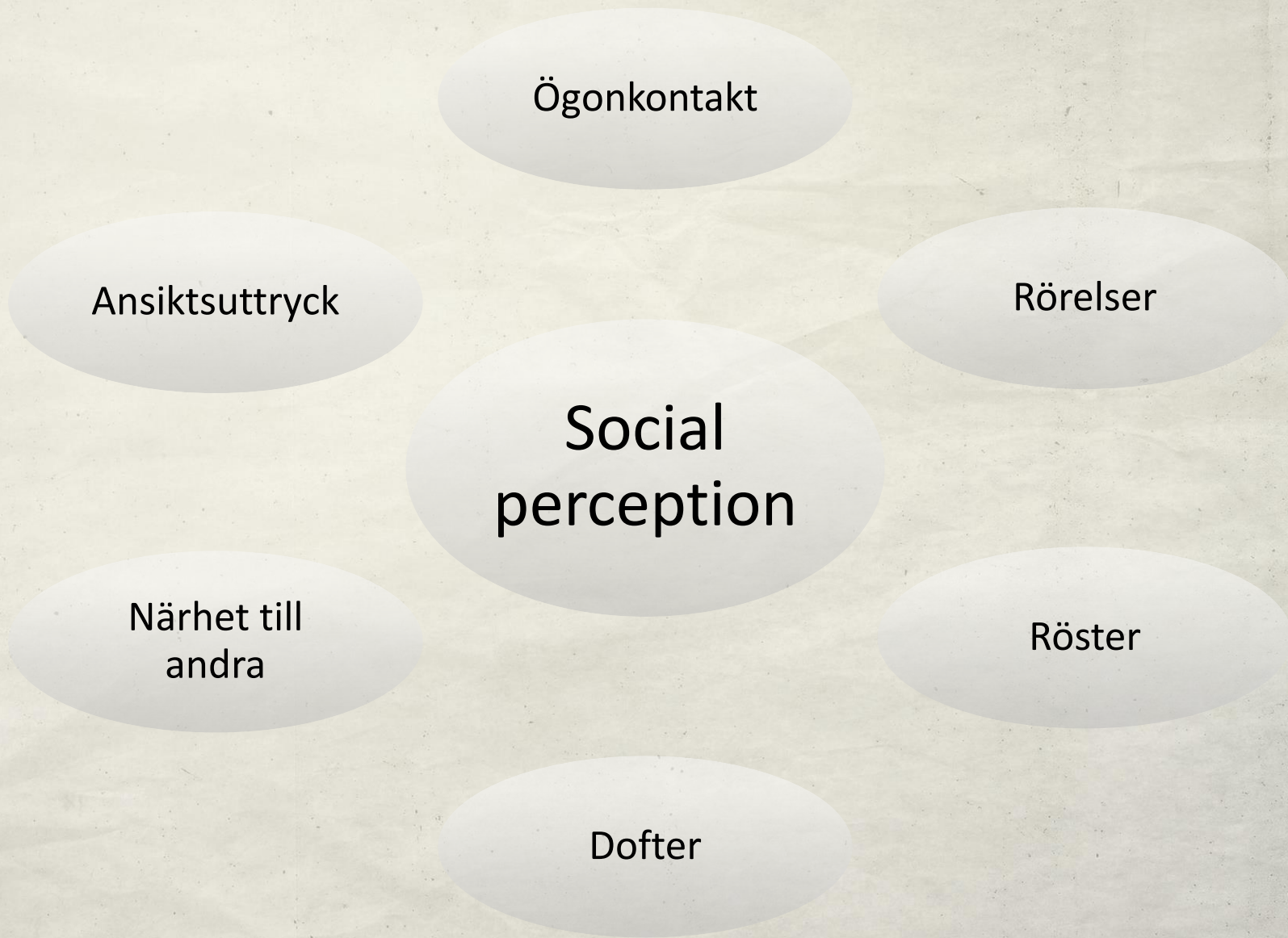
Ofta annorlunda i ASD, t.ex.

Över-/Underkänslig

Fragmentarisk

Varierande

Långsam bearbetning

”En fika med en kompis”

Funkisfeministen.

Jag träffar någon för en fika på ett cafe

Blabla

Jojo

Grempk

Blabla

... och då hände ...

X Klirr!

Jag får massor av ljud-, syn- känsel och doftintyck.

Hela bilden (inklusive ljud, dofter mm) tas in men den är obegriplig. Jag kan inte tyda den.

Efteråt minns jag vad som hände, vad jag såg, hörde mm men det ligger en barriär mellan bilderna och förståelsen av mötet.

Hur det kan upplevas

Syn

Hörsel

Känsel

Lukt

Smak

Ditt barn?

Känner du igen något av detta hos ditt barn?

Skapar reaktionen/upplevelsen problem för ungdomen eller för omgivningen?

Begränsade beteenden och intressen vid autism

- Upprepar aktiviteter och beteenden
- Samlar, sorterar eller radar upp saker eller fakta
- Specialintressen och rutiner
- Svart/vitt-tänkande, hålla fast vid en tankegång/värdering
- Svårt med övergångar, att bryta en aktivitet och att välja
- Motstånd mot nya saker eller aktiviteter

Ungdomens perspektiv

Beteendets funktion:

- För att må bra
- Ger mening, sammanhang
- Reglerar starka känslor, skapar trygghet
- Återfår / känner kontroll
- ?

Vardagsutmaningar

- Beteenden som är svåra för omgivningen att förutsäga, förstå eller hantera
- Beteenden som krockar med omgivningens förväntningar
- Beteenden som skadar barnet/ungdomen eller omgivningen

Exempel på vardagsutmaningar

- Hygien
- Kläder
- Mat
- Sömn
- Sköta skola, läxor
- Hålla koll på saker (tider, prylar, åtaganden)
- Ta sig själv till (nya) ställen
- Datorspelande och sociala medier
- Tankar och åsikter som uttrycks på ett icke socialt acceptabelt sätt
- Intressekonflikter inom familjen

Ditt barn?

Känner du igen något av detta hos ditt barn?

Vilka utmaningar släpper ni och vilka är viktiga att arbeta med?

Hur stödjer man utvecklingen av självständighet?

En vardagsutmaning för föräldrar när barn blir äldre är att ompröva vilken nivå av stöd som behövs

Att förebygga svåra situationer: Gemensam problemlösning

Kartlägg:

När hände det?
Var?
Med vilka?
Vad hände innan?

Hade ungdomen kontroll?
Var ungdomen trygg i
situationen?

Var ungdomen förberedd?

Vad blev svårt i situationen?
För vem?

Försök tillsammans med ungdomen hitta lösningar.
(Utgå ifrån det som ungdomen uppfattar som problem!)

Att förstå vad som är utmanande

Person med autism

Person utan autism

Ditt barn?

*Utgå ifrån en situation
som blir en
vardagsutmaning.*

*Försök använda
"tankemodellen" för att
förstå och ringa in
eventuella förändringar.*

*Tänk: På vilket sätt är
det ett problem? För
vem? Är det viktigt att
förändra? I så fall, hur?*